

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 41. An si autoritate ordinarii interponatur arrestum in rebus
exemptorum, recurrere possint ad conservatorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

Denique tertius ille adversus quem executio sententiae contra Exemptum late oritur, potest etiam lite contestata ac iudicio prorogato declinatoriam obicere ex persona convicti, quam Exemptus proponere nolit aut neglexit, Innocent. cap. capitulum sanctae Crucis, nu. 5. de Rescriptis Rom. sing. 630. & cons. 347. Guill. lib. x. obs. 73. nu. 3. id quod etiam alio in loco ostendi, lib. 2. de iuris d. ord. in Exempti. quest. 37. n. 23. Et quidem etiam post sententiam adversum quam integra est facultas exempto de illius nullitate multis rationibus, quas seorsum exposui, lib. 2. quest. 4. de iuris d. ord. in Exempti. excipiendi. Quae quidem facultas denegari nequit aliis, qui ratione eius personae impediuntur.

Non minus quam aliis quibuslibet hereditariis debitoribus, quibus etiam exceptio conceditur, quamdiu rescissoria testamenti est in pendentis, l. quamdiu. 2. & l. 9. quamdiu i. ff. de aequi. vel amitend. hered. a testamentis enim ad iudicia ratiocinari posse tradit late & doctè praes Everardi, in locis legalibus loco à testament. ad iudicia.

QUESTIO XXXI.

An si auctoritate ordinarii interponatur arrestum in rebus Exemptorum, recurrere possint ad Conservatorem.

SUMMARIUM.

- 1. Arrestari non possunt Exempti.
- 2. Forenses & Exempti equiparantur.
- 3. Arresta sunt obliqua citationes.
- 4. Arrestum & citatio ad expurgandum est actus iudicii contentiosi.
- 5. Exvanei non censentur esse de territorio.
- 6. Exvanei possunt arrestari.
- 7. Consuetudo in uno ex parificatis, extendi debet ad aliud.
- 8. Jurisdiclio in Exemptos est Papa reservata.
- 9. Clansula irritantis energia.

Requens est in usu Forensi haec questio, contingit enim quotidie, ut & nuper contigit, Titium habere condemnatum convictumque Moevium, istumque Titium auctoritate ordinaria executionem sententiae urgere adversus debitores Moevii sibi condemnati, l. a iure Pio ff. de Re. iud. inter quos cum plerumque reperiantur ii, qui à Jurisdictione ordinaria sunt Exempti, quaeritur hinc primò, utrum ejusmodi executio per viam arresti & adjudicationis urgeri possit ordinaria auctoritate adversus Exemptum.

Z

Deinde

Deinde an si Exemptus auctoritate ordinaria creditori sui creditoris solvat, postea iterato ad solutionem a suo creditore compelli.

- 1 Quoad primam questionem responderetur, exemptos non potuisse auctoritate ordinaria arrestari, & consequenter ad solutionem compelli non posse.
- 2 Ratio prima. Quia Exempti & forenses procedunt a paritate rationis, uti alio in loco ostendimus, *lib. 2. de iurisdic. ord. in Exempti. quest. 19. nu. 4.* proinde sicuti forenses non possunt secundum Juris dispositionem ab alieno iudice extra eorum domicilium arrestari, *Peckius de iure sistendi cap. 4. nu. 4. Lanfranc. Rep. cap. quoniam contra verb. recusationes num. 15. de probat. l. 2. §. sed & si dubitetur ubi glo. & Barb. & l. heres. absens §. proinde ff. de iudicis.* ita neque exempti; aequiparatorum enim eadem est Juris dispositio, *praefer loco ab aequiparatis.*
- 3 Ratio secunda. Quia arresta nihil aliud sunt quam obliquae citationes, quae relaxantur resolvunturque per comparitionem arrestati in simplicem citationem, *de iussor. §. si ff. qui satisd. cogantur, Everardi conf. 102. Wamejus cap. mammonia. & 3. de appellat.* proinde sicuti exempti in jus vocari non possunt coram ordinario, ita neque arrestari, itaque si arrestentur, habent jus revocandi domum, *Wamejus de nu. 2. & 3. hoc est declinandi iurisdictionem ordinariam, quam exemptos non posse prorogare, alibi fuisse ostendimus, lib. 2. d. iurisdic. ord. in exempti. quest. 7.*
- 4 Ratio tertia. Quia arrestum est citatio ad expurgandam, nam exemptus quid alteri debeat, est actus iurisdictionis, quam ordinarius non magis exercere potest in exemptos, quam in extraneos, *Mysing lib. 6. obs. 7. vers. 2. Innocent. cap. 2. nu. 3. de dilatione. Exempti enim non censentur esse de Diocesi, Fel. & DD. cap. 1. de offic. ord. sicut nec extranei de territorio, Caldeus conf. 14. de foro compet. Angel. conf. 230. praesertim in locis loco a proportione glo. in cap. verb. nunquid ergo & cap. auctoritate verb. non Exempti de privileg. in 6. in quos proinde ordinarius iurisdictionem exercere non potest, Peckius & Lanfrancus supra citati.* Neque refert, quod generali consuetudine inoleverit, extraneos eo in loco in quo repertiuntur, posse arrestari, *Zafius §. si quis nu. 9. in ff. de actionib. Rebuff. ad ord. Reg. tit. de literis obligat. §. 6. glo. 3. nu. 4. & seqq. & in l. adificia de verb. signif. Marcus dec. 396. par. 1. Gaill. lib. 2. obs. 44. nu. 10. Alandanus de processibus Imperii lib. 1. cap. 47. art. 3.*
- 7 Quia licet consuetudo introducta in uno, ex parificatis extendi solet ad aliud, *Rochus de Curie tract. de consuetudine nu. 336. Barb. & DD. l. si quis seruo persuasus C. de furtis l. non tantum ff. de seruo corrupto.* Non tamen haec extraneos arrestandi consuetudo extendi potest ad Exemptos. Tum quod consuetudo contra jus est stricti iuris & extendi nequit, sed ad unguem & exarctissimum est intra suos limites servanda, *Rochus ibidem num. 321. Abb. cap. 2. de consuet.* Tum quod iurisdictionis in Exemptos immediate Papae subjectos est Papae reservata, uti copiose alio in tracta-

tractatu ostendi, de Jurisdic. ord. in exempti. lib. 2. quest. 5. nu. 10. & seqq. Bald. & DD. cap. imperiali §. preterea de prohib. feudi alienat. & proinde inprescriptibilis, nisi pre-supposita Papae scientia aut cursu temporis omnem hominum memoriam excipiens, Felinus cap. cum nobis nu. 2. de prescript. Rochus de Curte de consuetudine nu. 354 glo. cap. & DD. cap. penult. de filiis presbitero: Barb. l. Publicanus §. veltigalibus ff. de Publicanis. Tum quod clausula irritans quae inferri solet privilegiis Pontificis, habet, ut inquit Navar. in commentariis de spoliis Clericorum §. 14. nu. 12. oculos ante retro, sique penetrabilior omni gladio ancipiti efficiens & destitans ea omnia, quae illi opponuntur, de cujus quidem clausulae energia scripserunt plena manu Gabrielus, com. consil. lib. 6. de clausulis consil. 6. Hieronimus Gonzales de mensibus & alternantia Episcoporum, Hugo Celsus tract. de clausulis, & alii non pauci,

QUESTIO XXXXII.

Num debitor ab ordinaria Jurisdictione Exemptus, qui eadem ordinaria autoritate alteri solvit, possit a suo creditore ad iterandam solutionem compelli.

SUMMARIUM.

- 1. Jussus iudicis non habentis jurisdictionem non excusat.
- 2. Ordinario exercenti jurisdictionem in Exemptos, non paretur.
- 3. Solvens alteri auctoritate ejus qui iudex non est competens, non liberatur & n. 4.
- 4. Arrestum quod nullum est, non impedit solutionem.
- 5. Solvens mandato iudicis liberatur.
- 6. Metu censurarum solvens liberatur.
- 7. Arresti nulli violatio est punibilis.
- 8. Solvens creditori creditore liberatur.

Uccedit appendix haec & parergos proposita questio, in qua videtur respondendum compelli posse. Quia ordinarius jurisdictionem non habet in Exemptos, tot. in. de privileg. in decretal. & in 6. Jussus autem iudicis jurisdictionem non habentis debitorem alteri quam suo vero creditori, solventem non liberat, glo. l. non videtur §. qui iussu, ff. de Reg. jur. cap. quod quis ubi glo. cap. ea que ubi DD. de Reg. jur. in 6. cap. factum eod. tit. l. invito. C. de solut. Deinde ordinarius jurisdictionem exerceo in exemptos, limites suae potestatis egreditur, quo casu ei obediendum non est, Dec. cons. 72. nu. 2. cons. 319. num. 11. Mansob. de arb. jud. casu 35. nu. 22. Innoc. cap. ad auras de temp. ordin. Abb. cap. quando

Z 2